

Nemzetközi Szolidaritás Reflexió

Shalom

Emberi jogok

Miasszonyunk Iskolanővérek

2009.december

Bevezetés

“A személyt nem kezelhetjük kedvünk szerint, mert a Teremtő képmását tükröző ember méltóságát tisztelnünk kell. Aki nagyobb politikai, technológiai, gazdasági hatalommal rendelkezik, nem használhatja azt fel arra, hogy megsértse a nála kevésbé szerencsések jogait.”

(XVI. Benedek pápa 2007. január 1-jén, a Béke Világnapján)

Imádságra hívás

Találkozva azzal a kihívással, hogy higgyünk az emberiség nagy családjá minden tagjának veleszületett méltóságában, ajándékainkat és korlátainkat belevisszük imádságunkba. Tudjuk azt is, hogy Isten mérhetetlenül és feltétel nélkül szeret bennünket és minden teremtményt.

Maradjunk most csendben pár pillanattig, hogy ennek tudatossága gyökeret verhessen bennünk.

Tapasztalat

1948-ban az ENSZ elfogadta az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát. Ez egy valóban előrelátó egyezmény, amely magába foglalja az egyenlő bánásmódot, a munkához, az egészséghez, a neveléshez, a pihenéshez és kikapcsolódáshoz való jogot. Tartalmaz olyan alapvető szükségletekhez való jogokat, mint a táplálék és lakás, a gondolat és kifejezés szabadsága, a rabszolgaságtól, kínzástól és illegális letartóztatástól való szabadság jogát.

Csak egyszerűen meg kell hallgatnunk egy-egy esti híradót, vagy bele kell lapoznunk az újságokba, hogy szembesüljünk azzal, hogy ezeket a jogokat nem mindig védik. Gyakran semmibe veszik vagy félremagyarázzák. E jogok korlátozása kapcsán a következő példák juthatnak eszünkbe: Szudánban a nőket testileg fenyegetik, ha nadrágot viselnek. Az iráni választásokat követően elhallgattatták az ellenállást és a médiát. Politikai zűrzavar van Hondurasban. Az Egyesült Államokba bevándorolt munkások szervezkedési kísérleteit megfélemlítéssel és fegyverrel akadályozták meg. India kakaóültetvényein és üzemeiben lévő munkakörülmények sértik a gyermekeket. A politikai foglyokat kínozzák az Egyesült Államokban és más országokban. Sokféle hátrányos megkülönböztetés van szerte a világban. A kapzsiság és a hatalomvágy gyakran a jogok korlátozását vonja maga után, mégpedig azokat, akik eleve is gyengébbek, vagy nincs is megfelelő lehetőségük, hatalmuk.

Az emberi jogok korlátozása vagy az erőszak bennünket sokkal közvetlenebbül érintően is feltűnhet. Eleanor Roosevelt a következő kérdést tette fel: “Hol kezdődnek az egyetemes jogok?” A válasza ez volt: “Kis helyeken, az otthonaink közelében – annyira közel, hogy egyetlen világtérképen sem látható. Az egyetemes jogok az ember személyes életében kezdődnek: a szomszédságban, az iskolában, a gyárban, a farmon vagy az irodában. Ezek azok a helyek, ahol minden férfi, nő és gyermek egyenlő jogokat, lehetőségeket, méltóságot keres, hátrányos megkülönböztetés nélkül. Ha ezeknek a jogoknak nincs jelentése ilyen szinten, akkor keveset jelentenek akárhol másutt. Ha nem lépünk együtt, egyetértően e téren az otthonainkhoz közel, akkor hiába keressük a fejlődést a gyvilágban.”

És mi történik a világnak abban a kis sarkában, ahol éppen vagyunk?

- Világszerte emberek millióinak nincs munkája, megfelelő fizetése, egészségügyi ellátása, nem jut megfelelő oktatáshoz és ahhoz, hogy teljesen részt vehessen társadalmi kulturális életében. Mi a válaszuk személyesen és közösségként az ilyen egyenlőtlenségekre?

- Kifejezzük-e, hogy hiszünk az egyenlőségben és a megkülönböztetés nélküliségben, amikor bizonyos rasszokhoz vagy etnikai csoportokhoz tartozó népek gyakrabban élnek szegénységben, rosszabb egészségi állapotban?
- Hiszünk-e minden emberi élet szentségében, amikor nem szállunk szembe erőteljesen a halálbüntetéssel és az igazságtalan háborúkkal?
- Az emberi jogok gyakorlásának milyen példáit erősítenénk meg, vagy a jogok milyen semmibevétele ellen harcolnánk saját szolgálatunkban vagy nagyobb közösségünkben?

Reflexió

“Miért veszed észre testvéred szemében a szálkát, ha a sajátodéban nem veszed észre a gerendát? Vedd ki először a saját szemedből a gerendát, s akkor eléggé tisztán fogsz látni, hogy kivedd testvéred szeméből a szálkát.” (Mt 7,3-5)

“A közjót, melynek megvalósításában az emberi jogok segítenek, nem lehet elérni pusztán azáltal, hogy korrekt eljárás módokat érvényesítünk, még kevésbé azáltal, hogy valamiféle egyensúlyt érünk el egymással versengő jogok között. Az Egyetemes Nyilatkozat fő érdeme az, hogy lehetővé teszi azt, hogy különböző kultúrák, jogi kifejezések és intézményi modellek az értékek és jogok egy alapvető középpontja köré rendeződnek.” (XVI. Benedek pápa az ENSZ-nek, 2008 áprilisában)

Amit enyéim közül a legkisebbel tesztek, velem teszitek... Amit a legkisebbek egyike felé is elmulasztotok megtenni, nekem nem teszitek meg. (Mt 25,40.45 nyomán)

Mi a különbség e kettő között: segíteni a szegényeknek és elnyomottaknak, mert „szeretetre van szükségük”, vagy segíteni nekik, mert „alapvető jogaik vannak”?

Tartsunk csendet, majd osszuk meg az idézetekre és kérdésekre irányuló reflexióinkat.

Cselekvés

- ❖ Amikor csak újságot olvasunk, vagy meghallgatjuk a nemzetközi, nemzeti vagy helyi híreket, egy pillanatig küldjük az imádságból fakadó energiát azokra a területekre, ahol az emberek az emberi jogok megsértésétől szenvednek.
- ❖ Küldjük el az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának másolatát olyan helyekre, ahol emlékeztethetik az embereket arra, hogy jobban figyelembe vegyék azokat személyes és üzleti gyakorlatukban.
- ❖ Amikor csak lehetséges, erősítsük meg az emberi jogok gyakorlását és szálljunk szembe az emberi jogokkal történő visszaélésekkel szolgálatunkban vagy tágabb közösségünkben.
- ❖ Nézzük meg az ENSZ honlapját (www.un.org) az emberi jogokkal kapcsolatban, hogy információt szerezzünk és megismerjük a forrásokat.
- ❖ Az Amnesty International-nek (Nemzetközi Amnesztia) (www.amnesty.org) szintén vannak információi az emberi jogokkal való sajátos visszaélésekről világszerte.
- ❖ További információért és forrásokért az emberi jogokkal kapcsolatban olvassuk www.gerhardinger.org honlapon az Igazságosság és Béke (Justice, Peace) részt (december 10).
- ❖ Még inkább legyünk tudatában annak, hogy az élelmiszer és más termékek, amelyeket használunk, honnan származnak, tegyünk meg mindent, amit csak tudunk azért, hogy támogassuk a „fair trade” (méltányos kereskedelem) termékeket és gyakorlatát.

Záró imádság

Igazság Istene! Te minden gyermekednek emberi méltóságot és emberi jogokat adtál. Segíts, hogy felismerjük minden ember méltóságát és jogait. Nyisd meg szívünket, hogy meghalljuk tanításodat; nyisd fel szemünket, hogy meglássuk azok szenvedését, akiktől megtagadták az alapvető gazdasági, társadalmi és politikai jogokat. Engedd, hogy hangunk egyesülhessen azáltal, hogy kimondjuk: minden, ami emberi, az megszentelt; az emberi jogokat tiszteletben kell tartani. Ámen.